

*En pålidelig
hustru*

ROBERT GOOLRICK

*En pålidelig
hustru*

På dansk ved Michael Krefeld

Forlaget Punktum

En pålidelig hustru

Copyright © 2009 by Robert Goolrick

Copyright dansk udgave 2011 © Forlaget Punktum

First published in the United States under the title: A Reliable Wife

Oversat af Michael Krefeld

Image: Workman Publishing

Omslag: Stoltze Design

Bogen er sat hos Pamperin & Bech Grafisk

og trykt hos Nørhaven A/S

Denne bog er fiktion, og bortset fra historiske fakta er enhver lighed med virkelige personer, levende eller døde, helt tilfældig.

ISBN: 978-87-92621-45-0

1. udgave, 1. oplag

Printed in Denmark, 2011

Published by arrangement with Algonquin Books of Chapel Hill,
a division of Workman Publishing Company, New York.

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner,
der har indgået aftale med Copy-Dan,
og kun inden for de i aftalen nævnte rammer.

Forlaget Punktum ApS
Ny Østergade 10, 2. th
1101 København K
www.forlagetpunktum.dk

Til Jeanne Voltz
som var bedre ved mig, end jeg var ved mig selv
med evig kærlighed og taknemlighed
Og til min kære bror og søster
B og Lindlay

Fat mod – hengivenhed skal nok løse problemerne med frihed;
De, som elsker hinanden, skal blive uovervindelige.

WALT WHITMAN
'Over the Carnage Rose a Prophetic Voice'

⌘ *Første del* ⌘

WISCONSIN. EFTERÅR. 1907

KAPITEL I

Det var bidende koldt, og luften sitrede af alt det, der endnu ikke var sket. Verden stod bomstille på slaget fire. Intet rørte sig nogetsteds, ikke et menneske, ikke en fugl; i et splitsekund var der kun tavshed, kun ubevægelighed. Skikkelserne stod stivfrosne i det stivfrosne landskab, mænd, kvinder og børn.

Hvis man havde været der, ville man ikke have bemærket det. Man ville ikke have bemærket sin egen ubevægelighed i denne papirtynde skive tid. Men hvis man havde været der og på en eller anden uudgrundelig måde havde registreret ubevægeligheden, taget et negativ af den som på en glasplade til senere fremkaldelse, ville man, når tanken, mindet, til sidst trådte klart frem, have vidst, at dette var det øjeblik, det begyndte. Uret tikkede. Klokkerne faldt i slag. Alt bevægede sig igen. Toget var forsinket.

Det sneede ikke endnu, men det ville det snart, det lugtede af snestorm. Landskabet var allerede dækket af nedtrampet sne. Her flygtede landskabet fra ens blik, forsvandt i den sorte horisont uden at efterlade sig en eneste detalje på nethinden. Stubbe op gennem sneen, skarpe som barberblade. Ørkesløst pikkende krager. Sort flod, stivnet olie.

Helvede behøver ikke at være ild, tænkte Ralph Truitt, som stod i sin sobre påklædning på perronen på den lille station midt i det stiv-

frosne intet. Helvede kunne være som dette. Det kunne blive mørkere for hvert minut. Det kunne blive koldt nok til at få huden til at visne på knoglerne.

Han stod midt i mængden, og hans ensomhed var enorm. Han følte, at i hele det kolossale og stivfrosne rum, han levede sit liv – hvor hver eneste hånd var trængende, hvert eneste hjerte krævede noget af ham – havde alle en grund til at være til, et sted at sætte sig. Alle undtagen ham. For ham var der intet. I hele den kolde og bitre verden var der ikke et eneste sted, han kunne tage plads.

Ralph Truitt konsulterede sit sølvur. Ja, toget var forsinket. Øjnene omkring ham stirrede tavst; de vidste besked. Han havde regnet med, at toget ville komme til tiden i dag. På minuttet, havde han givet dem besked på. Han havde forlangt punktlighed på samme måde, som en anden mand ville forlange sin bøf stegt til sin tilfredshed. Nu stod han som et fjols, mens alle kiggede på. Og han var et fjols. Selv med denne lille ting havde han fejlet. Der ville intet komme ud af det, denne sidste lille gnist af håb.

Han var vant til at få det, som han ville have det. Siden sine første overvældende tab for tyve år siden – sin hustru, sine børn, sine inderligste håb og sine sidste ødsle fantasier – var han med tiden kommet til at betragte den manglende indfrielse af sine forventninger som det eneste forsvar mod den rædsel, han følte. Det fungerede ganske udmærket det meste af tiden. Han var ubarmhjertig, og det respekterede byens indbyggere – frygtede det endda. Nu var toget forsinket.

Rundt omkring ham på perronen gik folk i hans by rundt og iagttog og ventede, forsøgte at se uberørte ud, som om deres venten havde andet formål end at se Ralph Truitt vente på et tog, der var forsinket. De udvekslede små morsomheder. De lo. De talte lavmælt sammen af respekt for det, de vidste var et nederlag for Ralph Truitt. Toget var forsinket. De lugtede sneen i luften. De vidste, at snestormen snart ville

begynde. Ligesom der var en dag hvert forår, hvor byens kvinder som på et hemmeligt signal tog deres sommerkjoler på, endnu før den første varme kunne mærkes, var der en dag, hvor vinteren viste tænder før det første bid. Det var i dag, den 17. oktober 1907. Klokkeren var fire, og det var næsten mørkt.

Alle, hver og en, havde det ene øje rettet mod vejret og det andet mod Ralph. De ventede, mens de iagttog Ralph vente, udvekslede blikke, hver gang Ralph konsulterede sit sølvur. Toget var forsinket.

Det har han rigtig godt af, tænkte nogle, mest mænd. Andre, mest kvinder, tænkte venligere tanker. Måske, tænkte de, efter så mange år.

Ralph vidste, de talte om ham, vidste, at det, de følte for ham – om end det var meget sammensatte følelser – blev sagt højt i samme øjeblik, han var gået forbi og havde lettet på hatten med den høflighed, han kæmpede så hårdt for at behandle omverden med dag efter dag. Han kunne se det i deres øjne. Han havde set det hver eneste dag i sit liv. Den ærbødige sladder, de uundgåelige fnis over det, de alle sammen vidste om hans fortid. Undertiden blev der hvisket en venlighed, for der var noget ved Ralph – selv nu – der kunne bevæge et medfølelse hjerte.

Ralph vidste, at tricket bestod i ikke at give efter. Ikke at trække skuldrene op om ørerne mod kulden eller stampe med fødderne eller puste varme i de kolde hænder. Tricket bestod i at slappe af i kulden, acceptere, at den var kommet og ville blive i lang tid. Læne sig op mod den, som man kunne læne sig op mod en lun forårsvind. Tricket bestod i at blive en del af den, så man ikke sluttede en radbrækkende dag i kulden med stive, ømme skuldre og røde hænder.

Nogle ting kan man undslippe, tænkte han. De fleste ting kan man ikke, og i hvert fald ikke kulden. Man undslipper ikke de som regel dårlige ting, der bare sker én. Tabet af kærlighed. Skuffelsen. Tragediens forfærdelige piskeslag.

Derfor stod Ralph ubøjet med fremskudt brystkasse uden at ænse kulden, hærdet mod sladder og blikket stift rettet mod togskinnerne, der fortonede sig i det fjerne. Han var håbeful, forbløffet over at håbe, håbede, at han så godt nok ud, ikke for gammel, eller for dum, eller for uforsonlig. Håbede, at det oprør, hans håbløse ensomhed skabte i hans sjæl, var usynligt bare i denne time, før sneen faldt og spærrede dem alle sammen inde.

Det havde været hans mening at være en god mand, og han var ikke nogen dårlig mand. Han havde lært sig selv ikke at ønske, efter at han først havde ønsket og mistet. Nu ønskede han noget, og hans længsel skræmte ham og gjorde ham rasende.

Da Ralph klædte sig på i sit hus, før han kørte til stationen, havde han fået øje på sit ansigt i et af spejlene. Synet havde chokeret ham. Det var chokerende at se, hvad sorg og nedladdenhed havde gjort ved hans ansigt. Alle de mange år med had og fortrydelse.

Hjemme, før han tog herhen, havde han beskæftiget sine hænder med kraveknappen og slipseknuden; det gjorde han hver morgen, knappede og rettede til, med en kræsen mands store omhu. Men indtil han så sig i spejlet og så det ængstelige håb, havde han ikke på noget tidspunkt i løbet af dette tåbelige forehavende forestillet sig, at dette øjeblik rent faktisk ville indtræffe, og at han ikke ville være i stand til at modstå det. Men det var, hvad der var sket, da han kiggede på sit sammenfaldne ansigt i det spindelvævsagtige spejl. Han kunne ikke modstå det, dette smertelige, genvakte håb. I alle de år havde han udholdt døden, den rædsomme forlegenhed. Han var fortsat i strid med ethvert instinkt i sit hjerte. Fortsat med at stå op, tage ind til byen, spise, styre sin fars virksomhed og tage tyngden af disse menneskers liv på sig, uanset hvor meget han forsøgte at undgå det. Han var altid gået ud fra, at hans ansigt sendte et entydigt signal: Alt er i orden. I skønneste orden. Der er intet i vejen.

Men denne morgen så han, at det var umuligt, at han var den eneste, som nogensinde havde ladet sig narre. Og han så, at han ikke var ligeglad, at det betød noget.

Disse mennesker, deres børn blev syge. Deres koner eller mænd elskede dem eller elskede dem ikke, mens Ralph selv blev hjemsoget af den seksuelle akt, seksuallivet, der lå skjult og enormt under deres tøj. Andre menneskers lyst. De rørte ved hinanden. Deres børn døde, sommetider alle på én gang, hele familier på en enkelt måned af difteri eller tyfus eller influenza. Deres mænd eller koner blev sindssyge i nattens løb, i kulden, og brændte uden videre huset ned eller skød deres familie, deres egne børn. De flåede tøjet af i fuld offentlighed og urinerede på gaden og i kirken, vred sig som slanger. De dræbte sunde og raske dyr, brændte deres stalde ned. Det kunne man læse i avisen hver eneste uge. Hver eneste dag var der en ny tragedie, en ny og uforklarlig afvigelse fra det gængse.

De gennemvædede deres tøj med nafta og gik skødesløst for tæt på ilden og eksploderede i flammer. De drak gift. De gav hinanden gift. De fik døtre med deres egne døtre. De gik raske i seng og vågnede sindssyge op. Løb bort. Hængte sig. Det var, hvad der kunne ske.

Gennem det hele troede Ralph, at hans krop og ansigtsudtryk var ulæselige, at han havde vendt et retfærdigt og medfølelse øje til folk og deres sorger og deres bizarre problemer. Han gik i seng og forsøgte at lade være med at tænke på det, men her til morgen var han stået op og havde set det hele, set, hvor det havde slidt.

Hans hud var askegrå. Hans hår var livløst og tyndere, end han huskede. Mundvige og øjne vendte nedad og var for evigt mærket af nedlæthed og sorg. Hans hoved hældte lidt bagover af anstrengelsen for at være opmærksom over for de kroppe, der stod for tæt på og talte for højt. Disse ting, der var affødt af den rædselsvækkende stilhed i hans hjerte, var synlige. Alle så dem. Han havde ikke kunnet skjule noget som helst. Sikke et fjols han havde været.

Der var en tid, hvor han var blevet forelsket på hvert et gadehjørne. Havde jagtet så lidt som et charmerende bånd på en hat. En let gang, suset af en kjolesøm, en behandsket hånd, der viftede en flue af en fregnet næse, havde engang været tilstrækkeligt, havde engang været alt, hvad der skulle til for at få hans hjerte til at dunke. Dunke af fryd. Dunke af umiddelbar, rå forventning. Så uhæmmet forelsket, at det gjorde ondt. Men nu var han kommet ud af vane med romance, og da han kiggede sig i spejlet, havde han med et stik af jalousi tænkt på sit yngre, vellystige jeg.

Han kunne huske første gang, han havde set en voksen kvindes nøgne arm. Han kunne huske første gang, en kvinde havde slået håret ud for hans skyld, det forbløffende, fyldige væld, lugten af sæbe og lavendel. Han kunne huske hvert eneste møbel i værelset. Han kunne huske sit første kys. Han havde elsket det hele. Engang havde det for ham været alt. Sulten i hans krop havde været hele meningen med hans liv.

Man kan kun leve med håbløshed i et vist stykke tid, før man rent faktisk bliver uden håb. Han var fireoghalvtreds år gammel, og fortvivlelsen havde fået tag i ham som en infektion, uden at han anede det. Han kunne ikke sige nøjagtigt, hvornår håbet havde forladt hans hjerte.

Byens indbyggere nikkede respektfuldt, når de pilede forbi. "God eftermiddag, mr. Truitt." Og de kunne ikke lade være: "Toget er vist en smule forsinket, mr. Truitt?" Han havde lyst til at slå dem, sige, at de skulle skrubbe af, lade ham være. For selvfølgelig vidste de besked. Der havde været telegrammer, telegrafiske pengeoverførsler, en billet. De vidste det hele.

De kendte hele historien om ham, helt tilbage fra dengang han var spæd. Mange af dem, de fleste af dem, arbejdede for ham på den ene eller den anden måde, i jernstøberiet, med skovning eller i minen, eller købte og solgte og bogførte tal fra salg eller husleje. Han underbetalte

dem, selv om han blev rigere for hver time. Dem, som ikke arbejdede for ham, lavede i det store og hele ikke noget bortset fra de tilfældige tjanser og barske små opgaver, der holdt svagt begavede og dovne i live i egne med hårdt klima.

Han vidste, at nogle var dovne. Nogle var grusomme mod deres koner og børn, utro mod deres kedelige og stabile mænd. Vintrene var for lange, for hårde, og ingen forventedes at stå dem igennem.

For nogle forvandlede dagligdagen sig til et mareridt. De sultede ihjel i forfærdelige vintre. De trak sig ud af samfundet og levede alene i faldefærdige hytter i skoven. De blev fundet savlende og nøgne og blev indlagt på asyltet for sindssyge i Mendota, hvor de blev pakket ind i iskolde lagener og fik elektriske stød, til de blev rolige og fik fornuftens brug tilbage. Det var, hvad der kunne ske.

Men alligevel fortsatte de fleste dag efter dag; der var flere, som blev, end der rejste. De, som blev, sindssyge som tilregnelige, havde alle før eller siden noget med Ralph Truitt at gøre. Ralph Truitt fortsatte også gennem kulden og sin rædselsvækkende ensomhed.

“Sneen presser sig på,” sagde de.

“Det er allerede mørkt,” sagde de. Klokkeren var fire, og det var allerede mørkt.

“God eftermiddag, Ralph, mr. Truitt. Det ser ud til at blive en ordentlig omgang. Det stod der også i almanakken.”

Alle de små ting de fandt på for at slå tiden ihjel, i et lille, men tappert forsøg på at etablere menneskelig kontakt med ham. Hver eneste meningsudveksling med ham blev noget, der skulle udtænkes og vendes og drejes længe, før ordene blev udtalt, og som bagefter blev husket og gengivet.

Jeg mødte lige mr. Truitt i dag, ville de måske sige til deres kone, for få af dem vovede at tænke på ham på anden måde. Han var rigtig venlig, spurgte til dig og børnene. Huskede hvert eneste af dem ved navn.

De hadede ham, og de kunne ikke undvære ham, og de undskyldte ham. Når mændene rasede over, at han var en fedtsyl og pengepuger, en arrogant satan, kunne deres koner sige: "Jo ... men ... han har haft sit at slås med."

Selvfølgelig vidste de besked. Alle vidste besked.

Han sov alene. Han lå i mørket og forestillede sig dem, alle disse mennesker. Han fantaserede om deres liv i mørket.

Mændene ville vende sig og se deres koner, og lysten ville flamme op i dem som en eksplosion. Ralph forestillede sig deres liv, deres begær, der kunne antændes ved synet af blot en musselin-natkjole. Elleve børn, nogle af dem tretten: Ni døde, fire levende; seks levende, syv væk.

Knuderne af død og fødsel dannede midt om natten et vanvittigt kniplingsmønster i Ralph Truitts hoved, der bandt byen sammen i en rus af seksuelle akter og produktet af disse. I mørket hud mod hud, der om dagen lå lige under de plagsomt tunge klæder. Men for hans indre øje hastede mændene ind i den varme seng og var unge igen, unge og forelskede, om så kun i et kvarter i mørket, hvor de lå sammen med slidte kvinder, som selv – i de få minutter – var smukke, unge piger igen med skinnende, flettet hår og villig latter. Sex var det eneste, han tænkte på i mørket.

De fleste nætter var det udholdeligt. Men nogle nætter var det ikke. De nætter lå han halvkvalt under vægten af den lyst, han forestillede sig overalt. Begær, der blev belønnet, ordløse, fysiske kærtegn, der opstår i mørket mellem mennesker, som hader synet af hinanden i dagslys.

I hvert eneste hus, tænkte han fascineret, leves forskellige liv. Der er sex i hver eneste seng. Han gik i sin bys gader hver eneste dag og så i hvert eneste ansigt den enkle imødekommenhed, de viste hinanden i mørket, og han sagde til sig selv, at han som den eneste blandt dem ikke havde brug for det for at kunne fortsætte.

Han gik til deres bryllupper og deres begravelser. Han afgjorde deres

tvistigheder, udholdt deres tirader. Han hyrede dem og fyrede dem, og han slap aldrig billedet af, hvordan de famlede sig vej gennem det ordløse mørke, søgte og fandt trøst, således at de, når solen stod op, kunne fortsætte med deres liv.

Den morgen havde han set sit ansigt i spejlet, og det var et ansigt, han ikke ønskede skulle ses. Hans sult, hans glubske ensomhed – de levede endnu. Og folk omkring ham var ikke blinde. I alle disse år måtte de have været lige så rædselsslagne, som han var blevet den morgen.

I lommen lå brevet, og i brevet var et billede af en ordinær kvinde, han ikke kendte, bestilt som et par støvler fra Chicago, og i det billede lå hele Ralphs fremtid, og intet andet betød noget. Selv hans skam, mens han stod midt i den gloende menneskemængde og ventede på et forsinket tog, var underordnet, fordi han havde taget en beslutning med hjertet, før han anede det mindste om, hvad den ville føre til, og fordi han ikke kunne se ned i jorden for at undgå deres slet skjulte blikke eller skifte mening om det, han havde besluttet af hele sit hjerte, længe før han havde vidst, hvad det betød.

Toget ville komme, forsinket eller ej, og alt, hvad der skete før dets ankomst, ville være før, og alt, hvad der skete efter, ville være efter. Det var for sent at stoppe nu. Hans fortid ville bare blive en række begivenheder, der havde ført ham til denne håbefulde desperationshandling.

Han var en fireoghalvtredsårig mand, hvis ansigt kom som et chok for ham, og om nogle få minutter ville selv den tavle blive visket ren. Det tillod han sig at håbe.

Vi ønsker alle de mest elementære ting, tænkte han. På trods af hvad vi måtte have, eller børn der dør, ønsker vi kærlighedens enkelhed. Det var ikke for meget forlangt, at han kunne være som andre, at han også kunne have noget at ønske.

I tyve år havde ingen sagt godnat til ham, når han slukkede lyset og lagde sig ned for at sove. Ingen havde sagt godmorgen, når han slog

øjnene op. I tyve år var han ikke blevet kysset af nogen, hvis navn han kendte, og alligevel huskede han selv nu, hvor sneen begyndte at drysse lige så let, hvordan det føltes, de bløde læber, den søde sult.

Byboerne iagttog ham. Ikke at det betød noget længere. Vi var til stede, ville de fortælle deres børn og naboer. Vi var der. Vi så hende stige af toget første gang, og hun steg kun af toget tre gange. Vi var til stede. Vi så ham i det sekund, han fik øje på hende.

Brevet lå i hans hånd. Han kunne det udenad.

Kære mr. Truitt.

Jeg er en enkel, ærlig kvinde. Jeg har set meget af verden, dengang jeg rejste med min far. Som missionær har jeg set verden, som den er, og jeg nærer ingen illusioner. Jeg har set fattige, og jeg har set rige, og jeg tror ikke, der er et gran til forskel, for de rige er lige så sultne som de fattige. De hungrer efter Gud.

Jeg har set dødelig sygdom, som overgår forstanden. Jeg har set, hvad verden har gjort ved verden, og jeg kan ikke bære at være i verden længere. Jeg ved nu, at jeg ikke kan gøre noget ved det, og Gud kan heller ikke gøre noget ved det.

Jeg er ingen skolepige. Jeg har brugt mit liv på at være datter og havde for længst opgivet håbet om at blive hustru. Jeg er klar over, at det ikke er kærlighed, De tilbyder, og det er heller ikke kærlighed, jeg søger, men et hjem, og jeg vil tage imod, hvad De kan give mig, for det er alt, hvad jeg ønsker. Dette betyder ikke, at det er nogen lille ting. Faktisk mener jeg, at det er al den godhed og venlighed, man kan ønske sig. Det betyder alt sammenlignet med den verden, jeg har set, og hvis De vil have mig, så kommer jeg.

Hun havde vedlagt et fotografi, og han kunne mærke den slidte kant af det med tommelfingeren, mens han lettede på hatten for endnu én og ud ad øjenkrogen så endnu én vurdere usædvanlig soberhed og kvalitet i hans sorte jakkesæt og kraftige støvler og pelsbesatte overfrakke. Hans tommelfinger kærtegnede hendes ansigt. For sit indre blik kunne han se hendes træk, der hverken var kønne eller ordinære. Hendes store, klare øjne stirrede ind i fotografens blitz uden svig. Hun var iført en enkel kjole med almindelig stofkrave, en enkel kvinde, som trængte tilstrækkeligt meget til en mand til at gifte sig med en fremmed, der var tyve år ældre end hende selv.

Han havde ikke sendt noget fotografi med sit svar, og hun havde heller ikke bedt om et. Han havde i stedet sendt en billet, sendt den til det kristne pensionat, hvor hun boede i det beskidte, blæsende Chicago, og nu stod han her, en rig mand i en meget lille by i et koldt klima i begyndelsen af en Wisconsin-vinter i året 1907. Ralph Truitt ventede på det tog, der ville føre Catherine Land til ham.

Ralph Truitt havde ventet i lang tid. Han kunne vente lidt længere.

KAPITEL 2

Catherine Land sad foran spejlet og lagde alt det af sig, hun var blevet. Årene havde været ubarmhjertigt hårde ved hende.

Jeg hører til den slags kvinder, som gerne vil kende slutningen på historien, tænkte hun, mens hun stirrede på sit ansigt i det rystende spejl. Jeg vil vide, hvordan det hele ender, endnu inden det er begyndt.

Catherine Land var glad for tings begyndelse. De rene, hvide muligheder i et tomt rum, det første kys, håndens dyk ved rapseri. Og slutninger, hun var også glad for slutninger. Dramaet i glasset, der smadres, den døde fugl, den tårevædede afsked, de sidste grimme ord, der aldrig kunne gøres usagte eller glemmes.

Det var i mellemstykket, hun blev betænkelig. På trods af al dets fremdrift var dette et mellemstykke. Begyndelser var søde, slutninger som regel bitre, men mellemstykkerne var den line, man skulle gå på fra det ene til det andet. Hverken andet eller mere.

Landskabet fløj forbi hendes vindue, susede fladt og snefyldt vandret forbi. Toget rumlede lige nøjagtigt så meget, at hendes øringer vuggede og glimtede i lyset, selv om hun holdt hovedet helt stille.

Han havde sendt en privat vogn med salon og soveværelse og elektrisk lys. Hun havde ikke set andre passagerer, selv om hun vidste, at der måtte være andre med toget. Hun forestillede sig, hvordan de sad

roligt på deres pladser, bleg vinterhud mod gråt hestehårsbetræk, mens alt i hendes vogn var rødt fløjl og draperier og flæser. Som et horehus, tænkte hun. Et horehus på hjul.

Toget var kørt ud fra perronen efter mørkets frembrud og havde sneget sig gennem natten med hyppige stop for at rydde snedriver af sporet. Konduktøren havde serveret et tungt, glinsende måltid, tykke lunser roastbeef og rejer på is, dejlige glaserede kager, som hun spiste ved klapbordet. Hun blev ikke tilbudt vin og bad ikke om det. Sølvbestikket følte glat og tungt i hendes hænder, og hun slugte alt, hvad der blev serveret for hende.

Om morgenen dampende æg og skinke og boller og varm, sort kaffe, så hun brændte tungen, alt sammen serveret af en tavs negerkonduktør på en måde, som var det en underfundig tryllekunst. Hun spiste det hele. Der var intet andet at foretage sig, og togets bevægelser, der var både hypnotiske og fortryllende, forstærkede hendes appetit, efterhånden som hvert susende sekund bragte hende nærmere til virkeliggørelsen af hendes langstrakte og indviklede plan.

Når hun ikke spiste eller sov i det stivede og strålende hvide sengetøj, stirrede hun på sit ansigt i spejlet over toiletbordet. Det var hendes eneste sikre øje, det eneste, hun kunne stole på aldrig forrådt hende, og hun fandt det betryggende, at det efter fireogtredive år stort set holdt sig uforandret hver morgen, den samme sikre skønhed, den samme blege og lydefri hud, frisk og uden rynker. Uanset hvad livet havde budt hende, havde det endnu ikke nået hendes ansigt.

Alligevel var hun rastløs. Hendes tanker myldrede rundt, genovervejede hendes muligheder, hendes planer, hendes virvar af minder om en turbulent fortid, og hvad det var ved hendes liv, der havde ført hende her til dette overdådige rum på hjul et sted i mellemstykket.

Der skulle ske så meget i mellemstykket, og uanset hvor meget hun havde øvet det i tankerne, stoledes hun ikke på mellemstykket. Man

kunne blive fanget. Man kunne miste balancen, fare vild, blive gennemskuet. I mellemstykket skete der altid ting, man ikke havde regnet med, og det var disse ting, disse mulige ting, der hjemsøgte og plagede hende, og som nu viste sig i de svagt grålilla skygger under hendes mørke, mandelformede øjne.

Kærlighed og penge. Hun kunne ikke tro, at hendes liv – så goldt og formålsløst det havde været – skulle ende uden enten kærlighed eller penge. Hun kunne ikke, ville ikke, acceptere det som en kendsgerning, for at acceptere det nu ville betyde, at slutningen allerede var kommet og gået.

Hun var fast besluttet, kold som stål. Hun ville ikke leve uden mindst én af de to ting, hun vidste var nødvendige som et minimum for at opretholde livet. Hun havde levet sine år i den tro, at de ville komme med tiden. Hun troede på, at en engel ville stige ned fra himlen og velsigne hende med rigdom, som hun var blevet velsignet med skønhed. Hun troede på det mirakuløse. Eller det havde hun gjort, indtil hun nåede en alder, hvor det pludselig gik op for hende, at det liv, hun levede, rent faktisk var hendes *liv*. Hendes tilværelses ler, der så længe havde kunnet bearbejdes i det uendelige, havde taget form og var nu størknet i noget, der virkede som et håndgribeligt, uforanderligt emne, en skal hun beboede. Det var kommet som et chok dengang. Det chokerede hende nu, som et slag i ansigtet.

Hun kunne huske et øjeblik fra sin barndom, det ene skelsættende øjeblik i sin fortid. Hun kørte i hestevogn klædt i en enkel, hvid kjole og sad ved siden af sin mor, som endnu levede dengang. Hun var i trygge omgivelser. Hun var i Virginia, hvor hun var født.

Hendes mors gyldne hår blev oplyst af genskæret fra en kunstfærdig, lavendelblå silkekjole, der var overdådigt pyntet og med brusende skørter. De kørte i en stor, almindelig vogn med Catherine på forsædet mellem sin mor og en mand, en militærperson, der ikke var hendes far.

Som hun huskede det, kunne hun ikke se hans ansigt. Bag dem sad tre andre unge mænd ranke som pinde, kadetter, smart klædte i stramme, uldne uniformer med epauletter og tresser og striber.

Det havde regnet undervejs, en hurtig, heftig byge, og kalechen var blevet trukket op, og det regnede, selv om solen stadig skinnede på dem, en regn så tæt, at hun knap havde kunnet se hestenes dampende flanker. Og så var regnen mirakuløst og smukt hørt op, og kalechen var blevet slået tilbage af en af de unge mænd, så den søde, kølige luft bølgede omkring dem. Lidt vand fra kalechen satte sig som bitte små dråber i morens hår, og hun havde leet meget indtagende. Det var sådan et klart minde, lyden af hendes latter. Det og vejret og stormen selv havde været rart. Kønt, for længe siden.

Den unge soldat bag Catherine havde hvisket i hendes øre og peget, da en regnbue dukkede op. Selv så mange år efter kunne hun stadig lugte den søde sved på hans unge krop i den ulastelige uniform. Hun huskede det bedre end hele resten af sin barndom, bedre end Virginias bjerge, der rejste sig hinsides regnbuen. Hun kunne mærke hans stemme vibrere i de tynde knogler i sit bryst, en dyb dirren under huden. Han hviskede noget om en krukke guld, der skulle ligge og vente på hende lige der, hvor regnbuen endte.

Hvilket mirakel. Solen holdt aldrig op med at skinne, og regnen var stoppet, og en mageløs solnedgang blomstrede frem. Det berusende lys malede skønhed i alles ansigter, og luftens friske sødme gjorde alle lette om hjertet. Hun sad mellem sin mor, som stadig levede, og en soldat, som ikke var hendes far, i et landskab, hun ikke længere huskede, på en vej, hun knap så, og hun tænkte: Jeg er fuldstændig lykkelig.

Det var sidste gang, hun huskede at have tænkt den tanke. Hun anede ikke, hvem mændene var. Hun huskede intet om, hvor de var på vej hen, hvorfor de rejste sammen, eller hvad der skete med dem, da de nåede bestemmelsesstedet. Noget ceremonielt, de dræbte i borger-

krigen, de talløse unge drenge og mænd, hvis genfærd strejfede om i landet, en mindehøjtidelighed af en slags med udrullede faner og trompeter og lange, langsomme trommeslag. Hun vidste ikke, hvor hendes far var den dag, hvor hun og hendes mor skulle køre hen gennem regn og regnbue og solnedgang sammen med fire flotte soldater.

Men nu mindedes hun sin smukke mor, som døde, da hun var syv, under fødslen af hendes søster Alice, og hun savnede hende. Hun mindedes mændene. Hun mindedes deres lugt, den måde deres unge arme udfyldte jakkeærmerne på, og de stive, hvide kraver, der skrabadede mod deres barberede nakker, den maskuline raspen, og det havde været begyndelsen, begyndelsen til alt det, der fulgte.

Det var – indså hun nu – begyndelsen til lysten. Det var pragt, lyset og de blodrøde skyer. Det var Jesu ansigt. Det var kærlighed. Kærlighed uden ende. Lyst uden genstand. Det havde hun aldrig oplevet eller følt siden.

Fra den begyndelse var hun fortsat og fortsat, indtil hendes ben var trætte, og hendes mor var død, og hendes hjerte knust. Uanset hvor umuligt det forekom hende at fortsætte fra øjeblik til øjeblik, havde hun gjort netop det, uden hverken kærlighed eller penge, mens hun hele tiden spekulerede på, hvornår den strålende slutning, der svarede til den strålende begyndelse, ville begynde.

Hun dvælede ikke længere ved fortiden. Der gemte sig ingen ømme minder bortset fra den ene regnbue og krukken med guld. Hun havde bidt og kradset sig vej gennem livet, vredt, hidsigt kæmpende for at få den næste gode ting til at ske. Det var ikke sket endnu. Den dag, hun pludselig blev klar over, at hendes liv rent faktisk var hendes liv, spekulerede hun derfor over, hvad i alverden det havde været, der fik hende til at fortsætte dag efter dag. Hvilke begivenheder, det mon kunne have været, der udfyldte timerne mellem søvn og søvn. Men i øjeblikke som dette, hvor alt var så stille, at hun var i stand til at bemærke sine ørerin-

ges vuggen, vidste hun med gru, at svaret ikke var ikke noget særligt, men simpelthen ikke noget.

Hun ville ikke, kunne ikke, leve uden kærlighed eller penge.

Hun ville huske de ansigtsløse, unge soldater for evigt. De ville være evigt unge. Hun ville skatte solens pragt, som den brød gennem skyerne, og regnbuen. Hun ville aldrig glemme morens yndighed. Men hvad nyttede det? Hvad glæde havde hun af alt det nu, hvor hun sad foran et spejl i et tog på vej til en by midt i ingenting, et sted på linen mellem begyndelsen og slutningen?

Der blev banket dæmpet på hendes dør. Konduktøren, som havde serveret hendes måltider og slået sengen ned, stak sit mørke, kønne ansigt ind i kupéen. "Vi kører ind på stationen om en halv time, miss."

"Tak," sagde hun blidt uden at fjerne blikket fra det hypnotiske spejl. Døren blev lukket, og hun var alene igen.

Hun havde set Ralph Truitts kontaktannonce et halvt år tidligere, da hun sad ved bordet med søndagskaffen og avisen:

FORRETNINGSMAND PÅ LANDET SØGER
PÅLIDELIG HUSTRU
AF PRAKTISKE,
IKKE ROMANTISKE ÅRSAGER.
BREVSVAR.
RALPH TRUITT. TRUITT, WISCONSIN.
DISKRETION.

'Pålidelig hustru'. Den var ny, og hun smilede. I løbet af sit liv havde hun nok læst tusinder af lignende annoncer. Det var en hobby for hende, ligesom at strikke. Hun var meget optaget af den slags notitser, enlige mænd, som kaldte fra ødemarken. Undertiden blev annoncerne

indrykket af kvinder, som søgte styrke eller tålmodighed eller venlighed eller bare et høfligt væsen.

Hun lo ad deres historier, deres ynkværdige dumdristighed. De bad om og fandt sikkert også en, der var lige så ensom og fortvivlet som dem selv. Hvordan kunne de forvente andet? De halte og lamme kaldte på de blinde og håbløse. Catherine fandt det ustyrligt morsomt.

Hun formodede stadig, at disse mænd og kvinder fandt hinanden gennem disse triste små råb om trøst. De fandt om ikke kærlighed eller penge, så i det mindste et andet liv at klynge sig til. Annoncer som denne stod i avisen hver uge. Den slags mennesker brød sig ikke om ensomheden i deres liv. Måske lykkedes det i det mindste nogle af dem i sidste ende at finde et liv, de syntes bedre om.

Den foregående aften lige før hun faldt i søvn, så hun pludselig sig selv som ovenfra: Hun lå i sengen med ensomheden og døden som en mistrøstig, kold strålekrans omkring sig. Hun hang oppe i luften og iagttog sig selv. Hun havde følt og følte stadig, at hun ville dø, medmindre nogen kunne vise hende den venlighed at røre hende med ømhed. Medmindre nogen dukkede op og gav hende ly for hendes rædsomme og stormfulde liv.

Det var Ralph Truitts knappe meddelelse, der rummede løftet om en begyndelse – ikke strålende, måske, men ny – som hun til sidst havde reageret på. “Jeg er en simpel, ærlig kvinde,” havde hun skrevet, og han havde svaret pr. brev. De havde skrevet sammen igennem hele den varme sommer med forsigtige beskrivelser af deres liv. Hans håndskrift var brysk og bydende, hendes indøvet og elegant og – håbede hun – forførende. Hun havde sendt et fotografi til sidst, og han havde skrevet et længere brev, som om det hele allerede var afgjort og aftalt. Hun havde foregivet tøven, indtil han insisterede og sendte hende en billet til toget, der skulle komme og føre hende til ham for at blive hans hustru.

Den unge soldat, som havde siddet ved siden af hende i hestevognen, ville selv være gammel nu. Hun kunne stadig se den måde, hans tommelfinger stak ud fra håndfladen på, mærke, hvordan hans lår rørte ved hendes lår, da han lænede sig ind mod hende. Måske havde han selv kone og børn nu. Måske elskede han dem og behandlede dem med venlighed, elskværdighed og ømhed. Verden havde ikke lært hende, at den slags var almindeligt, men hendes ulykkelighed havde kun været udholdelig ved visheden om, at der et eller andet sted boede mennesker, som levede et andet liv end hun.

Måske var denne Ralph Truitt et af disse mennesker. Måske ville det liv, han tilbød, være en anden slags liv. Solen gik ned hver dag. Det kunne ikke passe, at hun kun en eneste gang i hele sit liv skulle opleve, at den gik ned i pragt.

En halv time. Hun rejste sig fra toiletbordet, trådte ud af sine røde silkesko og stillede dem ved siden af hinanden. Hun knappede hurtigt den broderede jakke i sit elegante rejsesæt op og lod den falde til gulvet bag sig. Så tog hun silkeblusen og den tunge røde fløjlsnederdel af. Hun bandt båndene op i sit broderede korset og rystede det af sig. Hun følte sig mærkelig let, som om hun snart ville hæve sig fra gulvet med en pyt af blodrødt fløjel for sine fødder.

Hun betragtede sig selv i spejlet, mens hun gjorde det. Hun så et kort øjeblik spejlbilledet af sin hovedløse krop. Det var ikke noget ubehageligt syn. Hun nød sin krop på den måde, kvinder sommetider gør, og kiggede lidenskabsløst på den, som stod den i et butiksvindue, og forstod præcist det råmateriale, af hvilket hun tusindvis af gange havde frembragt bestemte virkninger. Hver eneste dag tog hun sin krops råmateriale og trak og skubbede og pyntede det, så det blev en forbedret udgave af sig selv, en udgave beregnet på at tiltrække opmærksomhed.

Ikke længere.

Hun bøjede sig, samlede tøj og sko op og bandt det sammen i en lille bylt. Hun gik hurtigt hen til kupévinduet, trak det ned og kastede sit dyre tøj ud til mørket og hjulenes klapren. Det var begyndt at sne nu. Der var længe til forår. Hendes smukke tøj ville være en tilsødet kludebunke til den tid.

Hun tog en lille, skrammet, grå kuffert ned fra hylden over sig. Hun åbnede spænderne og tog en enkel, sort, ulden kjole ud – en af tre ens. Hun tog igen plads ved toiletbordet og rykkede et lille stykke af kjolesømmen op. Hun tog sine smykker af, et granatrødt armbånd med tilhørende øreringe, nips fra en forlystelsespark, og pakkede dem ind i et fint lommeørklæde, der stadig lugtede af en mands billige cologne. Hun føjede en spinkel diamantring til og proppede den lille pakke ind i kjolesømmen.

Med ferme fingre trådede hun en nål og syede hurtigt sømmen sammen. Det var ubetydeligt i sig selv men mindede hende om den måde, hun havde levet på engang, og nu var hendes gamle liv skjult i sømmen på en enkel kjole. Det var hendes forsikring, hendes flitterstads, hendes vej ud af mørket, hvis mørket faldt på. Det var hendes uafhængighed. Det var hendes fortid.

Sådan. Hun tog kjolen på og knappede de tretten knapper. Det var hendes tøj, det eneste tøj hun havde. Hun havde selv syet det, sådan som hendes mor havde lært hende. Uden korset og stivere følte hun sig overraskende let. Hun gjorde sig hurtigt færdig.

Hun kendte alle detaljerne i sit nye liv. Detaljerne var ikke noget problem. Dem havde hun øvet i timevis gennem flere måneder. Sætningerne. De falske minder. Det lille musikstykke. Hun havde så lidt liv selv, så lidt af sit eget, at det var let at påtage sig en andens manerer, ubesværet og overbevisende. Hendes nye jeg rummede måske lige så lidt, men det var ikke mindre virkeligt.

Hun slog sit hår ned, de mørke krøller der indrammede hendes an-

sigt. Hun trak det tilbage, til det gjorde ondt i øjnene, og satte det op i en lille pæn knude i nakken.

Hun opregnede sine minder, mens de blev sendt tilbage til fortiden. En soldat ved siden af hende på sædet i hestevognen. Hendes døende mor, da hendes søster gled ud ad hendes krop. Regnbuen. Hun katalogiserede minderne og syede dem lige så pænt ad vejen som smykkerne i kjolesømmen af behov for at udviske de kringlede detaljer om, hvor hun kom fra, så hun kunne blive den enkelhed, hun var på vej til.

Hun var en enkel, ærlig kvinde, som sad i den uventede pragt i en privat jernbanevogn. Et barn i hvidt lærred, som sad mellem sin mor og en mand, hun ikke kendte.

Catherine Land blev siddende indtil absolut sidste øjeblik på linen mellem begyndelsen og slutningen. Toget satte farten ned og stoppede så. Konduktøren kom ind og løftede hendes kuffert ned fra hylden. Hun gav ham drikkepenge, for mange, og han smilede.

Hun stirrede stadig på sit ansigt. Hun kunne ikke, ville ikke, leve uden penge eller kærlighed. Ralph Truitt havde i sit sidste brev undseligt lovet at dele sit liv med hende, og hun ville tage, hvad han havde at give. Hun vidste en hel del mere om, hvad der skulle ske, end han gjorde.

Hun rejste sig, slog en tyk sort missionærkappe om skuldrene, forlod kupéen og lukkede døren stille bag sig. Hun var ikke nervøs. Hun gik hen ad gangen. Hun gik ned ad metaltrinene, holdt fast i konduktørens hånd i den bølgende damp og trådte forlegent og yndefuldt ned på perronen for at hilse på Ralph Truitt.